

СЕКЦІЯ V. МЕНЕДЖМЕНТ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

МООCS ЯК ІНСТРУМЕНТ НАВЧАННЯ ПЕРСОНАЛУ

Павленко Надія Михайлівна
аспірант

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна

Швидкий розвиток та зміна технологій зумовлює зростання потреби у навчанні персоналу, що передбачає як вдосконалення наявних знань та навичок, так і формування нових у суміжних областях. Відповідно до дослідження компанії Deloitte через поширення автоматизації та розвиток штучного інтелекту 375 млн працівників будуть змушені змінити професію та отримати кардинально нові навички до 2030 року, що складає 14% від світової робочої сили [6, с. 8]. Тому, компанії здійснюють постійний пошук методів та форм навчання персоналу, що дозволять урізноманітнити навчальні заходи та забезпечити необхідну швидкість та ефективність цього процесу.

Одним з інструментів, що може допомогти у вирішенні такої проблеми, є масові відкриті онлайн курси (MOOCs – Massive Open Online Courses). Вони пропонують тисячі різноманітних пропозицій для мільйонів користувачів навколо світу. MOOCs мають декілька ключових особливостей. По-перше, масовість. Формат такого навчання дозволяє навчати величезну кількість учасників одночасно. По-друге, відкритість. Будь-хто, у кого є доступ до мережі Інтернет, може приєднатися шляхом простої реєстрації до платформи. Крім того, курси розраховані на різні рівні підготовки, тому як новачки, так і досвідчені фахівці можуть знайти для себе корисні матеріали. По-третє, взаємодія між учасниками. Навчання на курсах покращується шляхом забезпечення спільних обговорень виконаних завдань, обміну досвідом та постійної комунікації, що здійснюються на добровільній основі. Для деяких програм передбачена також підтримка технічних менторів та зворотний зв'язок від викладачів [1, с. 428]. На ринку існує велика кількість MOOCs, що мають певні відмінності, але працюють за схожими принципами. Порівняльна характеристика п'яти популярних платформ наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика популярних MOOCs

	Coursera	Edx	FutureLearn	Udacity	Prometeus
Рік заснування	2012	2012	2012	2012	2014
Кількість користувачів	113 млн +	42 млн +	7 млн +	16,9 млн +	2,3 млн+
Кількість курсів	5000+	3600+	1000+	337+	300+
Безкоштовні курси	+	+	+	+	+
Платні курси	+	+	+	+	+
Сертифікати	Платні / Безкоштовні	Платні	Платні	Платні	Безкоштовні
Спеціалізації (кілька послідовних курсів)	+	+	+	+	+

Продовження табл. 1

Порівняльна характеристика популярних MOOCs

	Coursera	Edx	FutureLearn	Udacity	Prometeus
Можливість отримання освітнього ступеня	+	+	+	-	-
Наявність дедлайнів в курсі	+	+/-	+	-	+/-
Курси для різних рівнів підготовки	+	+	+	+	-
Зворотний зв'язок від ментора	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-
Окремі пропозиції для бізнесу	+	+	+	+	+
Ціна курсів / підписки	Від 9,99\$ / 39,99\$ на місяць	50-300\$ за курс	279,99\$ на рік	275-339\$ на місяць	Від 1850 грн за курс
Середня тривалість курсів	6-10 тижнів	8-12 тижнів	6-8 тижнів	3-4 місяці	1-3 місяці
Доступні мови	Більшість популярних мов	Переважно англійська	Переважно англійська	Англійська	Українська

дані сформовано з [2, 4, 5, 7, 9]

Варто зазначити, що більшість з MOOCs мають окремі пропозиції для бізнесу. Вони включають в себе можливість запусків курсів виключно для працівників компанії, відслідковування їх траєкторії та прогресу, розробки курсів на замовлення під конкретний запит тощо [2, 5, 7, 9]. Крім того, останнім часом до розробки курсів залучають все більше партнерів з бізнесу, для забезпечення їх відповідності конкретним вимогам та побажанням роботодавців.

Використання MOOCs для навчання персоналу має низку переваг: 1) скорочення витрат, що забезпечується за рахунок формату, який дозволяє одночасно навчати велику кількість співробітників та нівелює необхідність найму значної кількості тренерів, пошук та організацію місця для навчання, забезпечення матеріалів тощо. Також працівники можуть проходити безкоштовні курси, які не передбачають жодних додаткових витрат; 2) гнучкість у використанні, що зумовлено можливістю доступу у будь-який зручний для користувача час; 3) різноманітність. Дані платформи пропонують величезну кількість курсів з широкого кола тем, що дозволяє працівнику персоналізувати власне навчання та обрати максимально актуальні та цікаві для себе пропозиції [8, с. 19]. Водночас деякі з платформ спеціалізуються на конкретній тематиці, наприклад, Udacity зосереджується на інформаційних технологіях та розвитку цифрових навичок; 4) висока якість матеріалів. Більшість курсів створені за участі провідних освітніх закладів та фахівців, а також вони в більшості випадків вже протестовані тисячами користувачів на попередніх запусках курсів, що дозволяє їх значно покращити на основі отриманих даних [3, с. 16]; 5) соціальне навчання. Такі курси передбачають та заохочують взаємодію між учасниками (спільні обговорення, дискусії, зворотний зв'язок по виконаних завданнях). Враховуючи, велику кількість залучених до курсу людей, що мають різний досвід, погляди та цінності, це дає змогу сформуванню альтернативні точки зору, розширити сприйняття та згенерувати нові ідеї, що можуть бути корисними, не лише для індивідуального розвитку, але і розвитку компанії загалом.

Висновки. Таким чином, було проаналізовано характерні особливості MOOCs, проведено порівняльну характеристику п'яти популярних платформ, для виявлення їх спільних та відмінних рис. Варто зазначити, що більшість з них налаштовані на продуктивну взаємодію з бізнесом та мають окремі пропозиції, що можуть доповнити

та покращити систему навчання персоналу на підприємстві. Їх використання несе низку переваг, основними з яких є скорочення витрат, висока якість, різноманітність, гнучкість та обмін досвідом.

Список використаних джерел:

1. Baturay, M.H. (2015). An Overview of the World of MOOCs. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 174, 427-433.
2. Coursera. Online Courses & Credentials From Top Educators. Вилучено з: <https://www.coursera.org/>.
3. Dodson, M. N., Kitburi, K., & Berge, Z. L. (2015). Possibilities for MOOCs in Corporate Training and Development. *Performance Improvement*, 54(10), 14–21.
4. Free Online Courses by Harvard, MIT & more. Edx. Вилучено з: <https://www.edx.org/>.
5. FutureLearn: Online Courses and Degrees from Top Universities. Вилучено з: <https://www.futurelearn.com/>.
6. Guziak, J., & Griffiths, M. (2022). Upskilling, Reskilling and Skill Based Organizations. Вилучено з: https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/pl/Documents/Prezentacje-webinary/pl_webinar_17-02-2022_Reskilling_Webinar.pdf.
7. Learn the Latest Tech Skills; Advance Your Career. Udacity. Вилучено з: <https://www.udacity.com/>.
8. Ong, D., & Jambulingam, M. (2016). Reducing employee learning and development costs: the use of massive open online courses (MOOC). *Development and Learning in Organizations: An International Journal*, 30(5), 18–21.
9. Prometheus. Вилучено з: <https://prometheus.org.ua/>.